

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Milanem Podhrázkým v právní věci žalobkyně **E. Z.**, nar. X, bytem L. 198, S. – P., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2014, čj. MPSV-UM/21934/14/4S-SČK,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se žalobou podanou u zdejšího soudu domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 7. 2014, čj. 123790/14/NB. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím podle § 9 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 313/2013 Sb. (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“), zamítl žádost žalobkyně o přiznání příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky – motorového vozidla (dále též „příspěvek“).

Žalobkyně namítla, že její zdravotní stav splňuje podmínky pro přiznání příspěvku. Posudek posudkového lékaře je v rozporu s vyjádřeními ošetřujících lékařů, a to bez objektivního a pravdivého zdůvodnění. Závěry posudkového lékaře byly v její věci učiněny, aniž by byl podrobněji zkoumán její zdravotní stav, přičemž způsob, jakým bylo vyšetření

vedeno, považuje za neadekvátní a ponižující lidskou důstojnost. Na základě toho vznesla žalobkyně též pochybnost o odborné způsobilosti posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „posudková komise“). Lékařem OSSZ fakticky vyšetřena nebyla a argumenty týkající se jejího zdravotního stavu jsou do značné míry postaveny na nevěrohodném šetření sociální pracovnice. Při posuzování zdravotního stavu žalobkyně nebylo přihlédnuto k veškerým lékařským nálezům a zprávám, zejména k lékařské zprávě MUDr. J. B. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobkyně dodala, že od roku 2007, kdy jí byl příspěvek přiznán, se její zdravotní stav dále zhoršil a vzhledem k místním podmínkám je i nadále odkázána na přepravu osobním motorovým vozidlem. K tomu účelu jí byl přiznán příspěvek na mobilitu.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Shrnl dosavadní průběh řízení a zdůraznil, že zdravotní stav žalobkyně byl řádně a objektivně přezkoumán posudkovou komisí, přičemž bylo přihlédnuto ke všem lékařským nálezům a k sociálnímu šetření. Sdělení MUDr. B. připojené k odvolání žalobkyně se vztahovalo k posouzení jiné dávky a na posudkový závěr nemělo žádný vliv. Posudky posudkové komise splňují požadavky na úplnost, přesvědčivost a celistvost a byly rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí o nároku žalobkyně.

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně setrvala na podané žalobě. Zdůraznila, že tvrzení posudkových lékařů jsou v rozporu se závěry lékařů, kteří žalobkyni již dlouhou dobu poskytují odbornou péči. Výsledky vyšetření posudkové služby žalobkyně nemůže považovat za úplné, celistvé a už vůbec ne přesvědčivé. Nemohou být rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí o nároku na příspěvek. Již dříve byl žalobkyni tento příspěvek přiznán, a to jak s přihlédnutím k jejímu zdravotnímu stavu, tak i s ohledem na nemožnost zabezpečení její nezbytné přepravy jiným dostupným způsobem. Podle žalobkyně je překvapivé, že ač se její zdravotní stav nejen s ohledem na přibývajícím věk i nadále zhoršuje, její zdravotní stav na základě posouzení posudkovou komisí neodpovídá přiznání příspěvků, o které opakovaně požádala. Příspěvek na mobilitu jí přiznán byl, příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky nikoliv. Lékařská zpráva MUDr. B., která jasně a nezpochybnitelně definuje stupeň závislosti žalobkyně, má být zohledněna nejen pro potřeby přiznání příspěvku na péči. Žalobkyně současně upozornila na pochybnosti veřejné ochránkyně práv týkající se vadného posuzování zdravotního stavu osob žádajících o sociální dávky.

K jednání u soudu se žalobkyně bez omluvy nedostavila. Žalovaný pak při jednání u soudu nad rámec svého písemného vyjádření k žalobě zdůraznil, že zdravotní stav žalobkyně byl opakovaně posouzen posudkovými lékaři a ztotožňuje se s jejich závěry, že žalobkyně podmínky pro přiznání daného příspěvku dle zákona č. 329/2011 Sb. nesplňuje.

Ze správního spisu soud ověřil, že žalobkyně dne 10. 3. 2014 podala u správního orgánu I. stupně žádost o shora uvedený příspěvek. V návaznosti na to správní orgán I. stupně požádal OSSZ Nymburk o posouzení zdravotního stavu žalobkyně, která tak učinila posudkem ze dne 25. 4. 2014. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 2. 7. 2014 žádost žalobkyně o přiznání příspěvku ze dne 10. 3. 2014 zamítl, a to s odkazem na posouzení OSSZ Nymburk, podle něhož zdravotní postižení žalobkyně neodpovídá stanoveným hodnotícím kritériím určeným pro přiznání příspěvku; v případě žalobkyně nejde o osobu, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální

retardaci ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. Postižení žalobkyně dle posudku nespadá pod zdravotní postižení uvedené v části I. bodě 4 přílohy k citovanému zákonu.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně dne 14. 7. 2014 odvolání, v němž zpochybnila vypracovaný posudek a upozornila na lékařskou zprávu MUDr. J. B. V návaznosti na to žalovaný požádal posudkovou komisi o posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Jak plyne z posudku posudkové komise ze dne 17. 9. 2014, čj. 2014/2931-PH, k datu vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně zdravotní postižení žalobkyně nesplňovalo kritéria uvedená v části I. bodu 4 přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. K přiložené lékařské zprávě MUDr. B. se v posudku uvádí, že její obsah se nevztahuje k posouzení splnění podmínek pro přiznání příspěvku, nýbrž k posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči. Výčet v něm uváděných nezvládaných základních životních potřeb tak neměl vliv na změnu posudkového závěru. V dalším řízení žalobkyně využila svého práva a vyjádřila se k podkladům pro rozhodnutí. Zdůraznila, že je přesvědčena o tom, že její postižení odpovídá podmínkám pro přiznání příspěvku a doplnila, že z vyšetření si odnesla bolestivá fyzická a psychická traumata (musela vykonávat pohyb, jehož není schopna, a bylo jí nahlíženo do spodního prádla). Žalovaný v návaznosti na uvedené vyzval posudkovou komisi k doplnění již vyhotoveného posudku. V doplnění ze dne 5. 11. 2014, čj. 2014/4188-PH, posudková komise setrvala na závěrech posouzení ze dne 17. 9. 2014, a dodala, že se jednalo o standardní vyšetření, přičemž žalobkyně byla v rámci jednoho sezení posouzena jak pro účely příspěvku, tak pro účely posouzení stupně závislosti. Žalovaný v návaznosti na to odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 20. 11. 2014 (napadeným projednávanou žalobou) zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud k projednávané žalobě před vypořádáním jednotlivých vznesených námitek nejprve předesílá, že podoba a míra precizace žalobních bodů v řízení před správními soudy do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobcům u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (srov. závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78).

K obecné argumentaci žalobkyně uvedené v žalobních bodech směřujících k tomu, že žalovaný nesprávně posoudil její zdravotní stav, je pak nutno úvodem konstatovat, že není úkolem soudu přezkoumávat věcnou správnost závěrů posudkové komise, ostatně k tomu soud nemá ani potřebnou (lékařskou) kvalifikaci. Naplnění podmínek pro přiznání nároku na příspěvek dle zákona č. 329/2011 Sb. je otázkou odbornou – medicínskou a rozhodnutí správního orgánu i soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si nemůže učinit úsudek o této otázce sám (srov. § 4 odst. 2 zákona o organizaci a

provádění sociálního zabezpečení). Posudkové řízení je přitom specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výše uvedené samozřejmě neznamená, že soud závěry posudkové komise bez dalšího převezme. Aby bylo žalobou napadené rozhodnutí odvolacího orgánu (které je postaveno právě na závěrech posudkové komise) přezkoumatelné, je nezbytné, aby byl posudek objektivní, vypovídající a reagující přesvědčivě na námitky uvedené v odvolání. Uvedené nároky posudek posudkové komise v projednávaném případě podle názoru soudu splňuje.

Z ustanovení § 9 odst. 2 až 4 zákona č. 329/2011 Sb. plyne, že nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok. Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

V příloze k zákonu č. 329/2011 Sb. v části I bod 1 písmeno a) až l) je taxativně uvedeno, co se považuje za těžkou vadu nosného nebo pohybového aparátu. V bodě 4 písm. a) a b) je stanoveno, že za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla se považují zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i) a l) [písm. a) bodu 4 části I přílohy], jakož i těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace [písm. b) bodu 4 části I přílohy]. Pokud jde o bod 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí se považuje „a) anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše, b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí, d) funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí, e) ankylóza obou kyčelních kloubů nebo kolenních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí, f) ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin, g) těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík po invalidy; funkční celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina, h) disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120cm, i) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně bez možnosti oprotézování nebo exartikulace v kyčelním kloubu a l) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování“.

Jak již bylo výše uvedeno, žalobní námitky vznesené žalobkyní brojí v dané věci předně proti závěru správních orgánů, že žalobkyně nesplňuje podmínky přiznání příspěvku. Domnívá se, že s ohledem na svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podmínky pro přiznání tohoto příspěvku splňuje. Zdejší soud v tomto ohledu přezkoumal posudek

posudkové komise ze dne 17. 9. 2014, ve znění jeho doplnění ze dne 5. 11. 2014, který byl podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, a shledal, že tento je dostatečně srozumitelný a bez vnitřních rozporů. U žalobkyně nebylo zjištěno zdravotní postižení taxativně uvedené v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., ani nebyla zjištěna žádná mentální retardace, příp. obdobná mentální dysfunkce. U žalobkyně se sice jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, vzhledem k němuž je její mobilita ve značné míře omezena (žalobkyni byl v této souvislosti též přiznán příspěvek na mobilitu), kdy stav po implantaci a reimplantaci kloubních náhrad kyčelních kloubů, chronický bolestivý syndrom páteří, artróza kolenních kloubů, diabetes, chronická žilní nedostatečnost a vysoký krevní tlak omezují hybnost, avšak tento stav nesplňuje podmínky pro jeho zařazení pod některý ze shora citovaných bodů dle části I bod 1, 4 přílohy k citovanému zákonu. Jelikož byl posudek posudkové komise vypracován v řádném složení komise (nesprávnost obsazení komise žalobkyně ostatně ani nenamítá), která přihlédla ke všem lékařským zprávám týkajícím se zdravotního stavu žalobkyně a provedla též vlastní vyšetření svým posudkovým lékařem a svůj posudkový závěr řádně a srozumitelně odůvodnila, je zdejší soud přesvědčen, že žalovaný v dané věci postupoval správně a napadené rozhodnutí založil na správném, úplném a přesvědčivém posudku. V napadeném rozhodnutí se žalovaný s obsahem tohoto posudku i odvolacími námitkami žalobkyně též řádně vypořádal, své závěry zdůvodnil a o předmětný posudek opřel. Soud si je velmi dobře vědom toho, že některá lékařská vyšetření mohou být pro vyšetřované osoby nepříjemné či dokonce bolestivé, námitky žalobkyně týkající se neadekvátního způsobu vedení jejího vyšetření ze strany posudkové komise však na výsledku vyšetření ničeho změnit nemohou.

Dále je nutno zdůraznit, že závěry posudku se též shodují s posouzením vyhotoveným OSSZ a dle názoru soudu tyto závěry nebyly zpochybněny ani obsahem jiného posudku nebo lékařských zpráv, jež jsou obsahem správního spisu (a z nichž žalovaný vycházel), ani lékařskou zprávou ze dne 13. 11. 2014, kterou žalobkyně přiložila k žalobě a žalovaný ji tak při svém rozhodování neměl k dispozici. Nelze ostatně v souvislosti se shora již uvedenými úvahami soudu o míře precizace žalobních bodů přehlédnout, že vedle obecných konstatování o svém zdravotním stavu žalobkyně žádné konkrétní výtky ve vztahu k daným posudkům a závěrům o svém zdravotním stavu neuplatňuje. Nelze pak souhlasit ani se souvisejícím tvrzením žalobkyně, podle níž argumenty týkající se jejího zdravotního stavu jsou do značné míry postaveny na nevěrohodném šetření sociální pracovnice. Jednání posudkové komise byla žalobkyně osobně přítomna a byla zde vyšetřena, přičemž z předmětného posudku ani z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí jakkoliv neplyne, že by pro závěry správních orgánů byly podstatné právě zmíněné závěry sociálního šetření. Pokud pak jde o zprávu MUDr. J. B., na níž se žalobkyně odvolává, je nutno zdůraznit, že ta obsahuje toliko výčet činností, jež žalobkyně není schopna zvládat bez cizí pomoci či cizího dohledu. Soud v tomto ohledu musel přisvědčit žalovanému v tom smyslu, že uvedené závěry sice mohou být významné pro posuzování stupně závislosti pro účely přiznání příspěvku na péči dle § 7 a násl. zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Pro posouzení splnění podmínek pro přiznání příspěvku jsou však rozhodující shora již citovaná ustanovení zákona č. 329/2011 Sb. a jeho přílohy, jejichž podmínky dle výše označených posudků žalobkyně nesplnila. Závěry posudkových lékařů pak nejsou v rozporu ani s výše již zmíněnou lékařskou zprávou ze dne 13. 11. 2014, kterou žalobkyně v projednávané věci připojila k žalobě [zpráva z ambulantního vyšetření ze dne 13. 11. 2014, ortopedická ambulance FN Motol (MUDr. Z.)]. Z této lékařské

zprávy plyne závěr: „kontrola s kyčlemi za 1 rok, při obtížích kdykoliv, dop. rhb pod odborným dohledem – uvolnění SI, posílení pelvefím. svalstva. Obstříky cestou neurologie. Nutné šetření jakékoli větší statické i dynamické zátěže. Vzhledem k celkovému internímu stavu pacientky by při selhání náhrad kyčlí byl jakýkoliv op. výkon vysoce rizikový“, který sám o sobě taktéž může být jen stěží dostačující k prokázání naplnění podmínek pro přiznání sporného příspěvku.

K námitce žalobkyně, že již dříve (v roce 2007) jí byl příspěvek na zakoupení motorového vozidla přiznán, přičemž od té doby se její stav nezlepšil, ba naopak zhoršil, soud uvádí, že ani to nemůže být pro posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí určující. Především je nutno zdůraznit, že správní orgán při svém rozhodování vychází vždy z aktuálního posouzení dané věci a pro rozhodnutí o aktuální žádosti si vždy opatří nové podklady. Skutečnost, že již dříve v jiném řízení žádosti o příspěvek vyhověl, jej nezavazuje v jiném řízení o nové žádosti a pro její posouzení nemůže být určující. Nelze současně přehlédnout, že napadené rozhodnutí bylo vydáno dle právní úpravy účinné od 1. 1. 2012 (zákon č. 329/2011 Sb.), která v příslušném rozsahu nahradila zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, na jehož základě byl přiznán a vyplacen příspěvek v roce 2007 (ke změně podmínek pro přiznání sporného příspěvku srov. § 35 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení).

Soud proto s ohledem na výše uvedené uzavírá, že napadené rozhodnutí vychází z úplných a přesvědčivých závěrů posudku posudkové komise, které se žalobkyni v daném řízení nepodařilo zpochybnit. Jelikož soud neshledal žádný ze vznesených žalobních bodů důvodným, a nezjistil ani jiné vady, ke kterým by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, nezbylo než podanou žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovaná, která byla procesně úspěšným účastníkem řízení, s ohledem na výslovnou úpravu plynoucí z § 60 odst. 2 s. ř. s. taktéž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. 7. 2016

JUDr. Milan Podhrázký Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Pavčina Švejdová